

[Kai Moltke.]

som selv jeg ville kunne goutere og forhandle sagligt om.

Endelig er der blevet fremdraget en masse spørgsmål med hensyn til den kommende boliglovgivning. Jeg skal forsåne tinget for et indlæg i denne debat her. Jeg hørte, at hr. Helge Nielsen kastede sig meget ivrigt ud i den, og jeg følte mig næsten advaret ved det, fordi jeg spurgte mig selv: ja men hvad skal man så sige, når lovforslagene endelig kommer til behandling? På dette område vil jeg reservere mit indlæg til denne lejlighed for ikke yderligere at spille tingets tid.

J. O. Krag: Jeg vil gerne først gøre et par bemærkninger til den ene af de konservative ordførere, hr. Poul Schlüter, der både i går og i dag tilkendegav den opfattelse, at socialdemokratiet ikke var samarbejdsviligt. Jeg tror, det er en vurdering, der beror på, at hr. Poul Schlüter befinder sig i en psykologisk tilstand af særlig art. Mon ikke det er sådan, at hr. Poul Schlüter og mange af hans partifæller, måske også nogle af dem, der sidder i regeringen, længes tilbage til den tid, da de konservative var i opposition? Det at længes tilbage, det er den psykiske tilstand, man kalder nostalgi.

Hr. Poul Schlüter husker fra den konservative glansperiode som opposition, at partiet i lange perioder var afvisende over for praktisk arbejde; jeg tror, de konservative selv betegnede den periode som de korslagte armes tid eller de korslagte armes politik. Man var så afvisende over for praktisk arbejde, at det kunne minde om arbejdsskyhed eller ansvarsskyhed. Til gengæld brugte man alle sine kræfter og alle partiets penge på en ihærdig propaganda om skatterne, der passerede bristepunktet, om erhvervslivet, der ville blive lammet, hvis skatterne blev forhøjet, om at pengene lå bedst i borgernes lommer osv. Jeg tror, finansministeren nikker genkendende til en del af disse politiske teser. Alt dette har hr. Poul Schlüter i sød erindring; dengang var der noget ved at være konservativ. Og når han så tænker på socialdemokratiet i opposition, begår han den tankefejltagelse at tro, at socialdemokratiet vil bruge, eller man kunne sige misbruge, oppositionsperioden på samme måde, som de

konservative i sin tid gjorde det. Men det gør vi ikke. Jeg synes, at socialdemokratiet i de snart 2 år, der er gået, hvor vi har været i opposition, klart har vist en samarbejdsvilje.

Tænk f. eks. på forsvarsforhandlingerne i foråret. Hvem var det, der i foråret tilbød at fortsætte forsvarsforhandlingerne sommeren igennem, efteråret igennem med henblik på at opnå en virkelig reform af forsvaret — og der var tid til at forhandle om en sådan reform, idet den nye ordning jo først skal træde i kraft 1. januar 1970? Hvem var det, der tilbød disse forhandlinger? Hvem var det, der argumenterede for disse forhandlinger? Det var socialdemokratiet. Hvem var det, der afviste at forhandle? Ja, det var regeringen med den konservative forsvarsminister i spidsen. Man kan spørge: hvorfor var regeringen så negativ? Hvorfor ville den ikke forhandle videre om forsvaret? Ja, det var velsagtens, fordi de konservative vidste, at under forhandlinger med socialdemokratiet om en virkelig forsvarsreform ville man ikke være i stand til at holde de radikale inden for regeringssamarbejdets grænser. Det er forklaringen på det, og det forstår jeg meget godt. Men så skal man bare ikke bagefter fra konservativ side prøve at bebrejde socialdemokratiet, at vi ikke ville forhandle.

Eller tag den mislykkede byrdefordelingsordning, der allerede har været genstand for debat her i dag. Der blev protesteret imod den både fra kommunernes side og fra oppositionspartiernes side, og fra socialdemokratiets side lagde vi i skitseform alternative forslag frem, som vi ønskede at forhandle om. Hvem var det, der ikke ville forhandle? Det var regeringen. Det var regeringen, der med størst mulig hast skulle have tromlet igennem folketinget, hvad de tre regeringspartier bag lukkede døre var blevet enige om. Det var regeringen, der ikke ville forhandle. Det var socialdemokratiet, der havde alternativer.

Jeg tror i øvrigt, pressen vil give mig ret i, at er der en regering, der i hvert fald i højere grad end sin forgænger fortjener betegnelsen de lukkede døres regering, så er det vistnok den nuværende.

I september måned tilbød jeg i en tale i den gode jyske by Brovst på socialdemokratiets vegne at gå sammen med regerin-